

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT GOSPODARKI,
SKARBU PAŃSTWA I PRYWATYZACJI

KGP.410.001.08.2015

Nr ewid. 61/2015/P/15/001/KGP

Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2014 r.
w części 61 – Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa maj 2015 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2014 r.
w części 61 – Urząd Patentowy
Rzeczypospolitej Polskiej**

Dyrektor Departamentu Gospodarki,
Skarbu Państwa i Prywatyzacji

Sławomir Grzelak

Zatwierdzam:

Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, *5 maja* 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I.	Ocena kontrolowanej działalności	4
1.	Ocena ogólna	4
2.	Sprawozdawczość	4
II.	Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.....	6
1.	Dochody budżetowe	6
2.	Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich.....	6
3.	Sprawozdania	10
III.	Informacje dodatkowe.....	12

Dysponentem budżetu państwa części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej¹ jest Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej. UPRP jako centralny organ administracji rządowej zapewnia ochronę prawną przedmiotom własności przemysłowej poprzez udzielanie praw wyłącznych na wynalazki, wzory użytkowe, wzory przemysłowe, znaki towarowe, topografie układów scalonych oraz oznaczenia geograficzne. W części 61 – UPRP nie ustanowiono dysponentów budżetu niższych stopni ani nie było jednostek podległych.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli*².

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie³ wykonanie budżetu państwa w 2014 roku w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej.

Zrealizowane dochody budżetowe w wysokości 66 823,1 tys. zł były wyższe od planu o 7,8%. Wydatki budżetu państwa wyniosły 51 588,6 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach, a wydatki budżetu środków europejskich 4 579,9 tys. zł (98,3% planu). Szczegółowym badaniom poddano wydatki w łącznej wysokości 5 137,0 tys. zł, w tym 2 181,0 tys. zł z budżetu państwa (4,2% całości wydatków budżetu państwa) oraz 2 956,0 tys. zł z budżetu środków europejskich (64,5% ich całości). Wydatki te były legalne, celowe i gospodarne. Z punktu widzenia realizacji zadań rzeczowych Urzędu, powiązanych z celami określonymi w *Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki*⁴, kwoty te wydatkowane zostały efektywnie. Prezes UPRP prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu, stosownie do zapisów art. 175 ust. 2 pkt 1–3 *ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych*⁵.

Kalkulacja oceny ogólnej wykonania budżetu państwa w części 61 – UPRP przedstawiona została w załączniku nr 5 do *Informacji*.

2. Sprawozdawczość

Dane wykazane w rocznych sprawozdaniach sporządzonych przez dysponenta części 61 – UPRP:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23);
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28);
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy);
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE);
- sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1);

¹ Dalej także: UPRP lub Urząd.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria dla oceny pozytywnej, ani negatywnej stosuje się ocenę opisową.

⁴ Strategia Innowacyjności i Efektywności Gospodarki na lata 2012-2020 „Dynamiczna Polska” przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 15 stycznia 2013 r.

⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm. Dalej: *ufp*.

a także w:

- sprawozdaniu finansowym za IV kwartał 2014 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z)

są zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej. Ewidencja ta prowadzona była w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym, zawierającego wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach. W przyjętej koncepcji kontroli ustanowiono mechanizmy kontroli zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań. Sprawozdania zostały sporządzone terminowo.

II. Wyniki kontroli wykonania budżetu państwa i budżetu środków europejskich w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

1. Dochody budżetowe

Realizacja dochodów budżetowych

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r., kontrola dochodów budżetowych w części 61 – UPRP została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wynikami roku 2013.

W *ustawie budżetowej na rok 2014*⁶ ustalono dochody budżetowe w części 61 – UPRP w kwocie 62 000 tys. zł (tj. w takiej samej wysokości jak w 2013 r.). Wykonanie dochodów wyniosło 66 823,1 tys. zł, co stanowiło 107,8% planu i 102,8% dochodów osiągniętych w 2013 r. (65 032,8 tys. zł). Podstawowym źródłem dochodów były opłaty z tytułu zgłoszenia i ochrony wynalazków, wzorów użytkowych, wzorów przemysłowych, znaków towarowych oraz świadczeń związanych z ochroną – w łącznej wysokości 65 503,1 tys. zł, stanowiącej 98,0% całości dochodów budżetowych oraz 101,6% kwoty uzyskanej w 2013 r. (64 446,3 tys. zł).

Należności pozostałe do zapłaty

Według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r. należności pozostałe do zapłaty wyniosły 7,8 tys. zł. W kwocie tej 3,5 tys. zł stanowiły zaległości netto, głównie z tytułu nieuregulowanych przez kontrahentów rachunków za sprzedaż usług kserograficznych i wydawnictw Urzędu oraz nieotrzymanych zwrotów kosztów postępowania sądowego. Pozostałe należności, poza zaległościami, obejmowały m.in. należności objęte sześcioma postępowaniami układowymi, a także faktury, których termin płatności przypadał na styczeń 2015 r. W porównaniu do 2013 r. należności ogółem były wyższe o 1,5 tys. zł (tj. o 24,4%), a zaległości netto wyższe o 71 zł (tj. o 2,1%).

W 2014 r. w UPRP nie było przedawnienia lub zaniechania poboru należności. Nie zostały również dokonane umorzenia należności, ani ich odroczenia.

Dane dotyczące planowanych i zrealizowanych dochodów budżetowych w części 61 – UPRP przedstawione zostały w załączniku nr 1 do *Informacji*.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

Wydatki budżetu państwa

W *ustawie budżetowej* ustalono limit wydatków w cz. 61 – UPRP w wysokości 50 114,0 tys. zł, praktycznie w całości w dziale 750 *Administracja publiczna*⁷. W ciągu roku, na mocy siedmiu decyzji Ministra Finansów, limit ten został zwiększony z rezerw celowych łącznie o 1 500,5 tys. zł, tj. o 3%, do ostatecznej wysokości 51 614,5 tys. zł. Niezależnie od powyższych zmian, Prezes UPRP dokonał w planie finansowym Urzędu 26 przeniesień środków pomiędzy poszczególnymi podziałkami klasyfikacji budżetowej, na łączną kwotę 1 698,0 tys. zł. W ocenie NIK, przeniesienia te były celowe i zgodne z obowiązującymi przepisami.

W strukturze planu finansowego Urzędu po zmianach wydatki bieżące jednostek budżetowych (49 400,0 tys. zł) stanowiły 95,7%, wydatki majątkowe (1 130,0 tys. zł) – 2,2%, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (995,0 tys. zł) – 1,9%, a świadczenia na rzecz osób fizycznych – 0,2% (89,5 tys. zł).

⁶ Ustawa budżetowa na rok 2014 z dnia 24 stycznia 2014 r. (Dz. U. z 2014 r., poz. 162). Dalej także: *ustawa budżetowa*.

⁷ W dziale 752 *Obrona narodowa* ustalono wydatki w wysokości 1,0 tys. zł.

Wydatki zrealizowane w części 61 – UPRP wyniosły 51 588,6 tys. zł, tj. 99,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2013 r. były one wyższe o 313,4 tys. zł, tj. o 0,6%.

Wykonanie wydatków budżetu państwa, według grup wydatków określonych w art. 124 ust.1 *ufp*, przedstawia się następująco.

Wydatki na świadczenia na rzecz osób fizycznych

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 89,3 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach i w porównaniu do 2013 r. były wyższe o 28,4 tys. zł, tj. o 46,6%, głównie w wyniku wypłaty w 2014 r. odprawy pośmiertnej dla rodzin dwóch pracowników.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

Wydatki bieżące jednostek budżetowych wyniosły 49 393,3 tys. zł, tj. praktycznie 100,0% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2013 r. o 1,4%. Wydatki w tej grupie obejmowały przede wszystkim wynagrodzenia osobowe wraz z pochodnymi oraz stałe wydatki związane z utrzymaniem siedziby Urzędu oraz jego funkcjonowaniem, m.in. opłaty za media, usługi pocztowe i telekomunikacyjne, utrzymanie specjalistycznych baz danych wynalazków, wzorów użytkowych i znaków towarowych, zakup literatury patentowej krajowej i zagranicznej, itd.

Wydatki na wynagrodzenia wyniosły 41 754,0 tys. zł i w porównaniu do 2013 r. wzrosły o 929,5 tys. zł (tj. 2,3%)⁸. Wzrost ten wynikał przede wszystkim z ustalenia w *ustawie budżetowej na 2014 r.* limitu wydatków na wynagrodzenia ogółem w UPRP w kwocie wyższej niż w 2013 r. o 792 tys. zł. Ponadto, w 2014 r. Urząd otrzymał z rezerw celowych środki na sfinansowanie wzrostu wynagrodzeń, wraz pochodnymi, dla etatowych ekspertów Urzędu oraz na wypłatę nagrody jubileuszowej dla Zastępcy Prezesa UPRP.

Wydatki na wynagrodzenia bezosobowe wyniosły 346,7 tys. zł, (w tym 108,0 tys. zł z budżetu państwa i 238,7 tys. zł z budżetu środków europejskich). W porównaniu do planu na 2013 r. (271 tys. zł) wzrosły one o 75,7 tys. zł, tj. o 28,0%. Podstawą prawną zwiększenia wynagrodzeń był art. 15 ustawy z dnia 8 listopada 2013 r. *o zmianie niektórych ustaw w związku z realizacją ustawy budżetowej*⁹, dopuszczający wzrost wynagrodzeń bezosobowych finansowanych w ramach programów realizowanych z udziałem m.in. środków unijnych, ponad limit wyznaczony na poziomie kwoty ustalonej w ustawie budżetowej na rok 2013. Wzrost wynagrodzeń bezosobowych związany był z realizacją projektu systemowego w ramach Programu Operacyjnego *Innowacyjna Gospodarka Wsparcie efektywnego wykorzystania własności przemysłowej w innowacyjnej gospodarce*¹⁰, m.in. na sfinansowanie wynagrodzeń dla prelegentów seminariów specjalistycznych oraz na przygotowanie autorskich opracowań, w tym związanych z rozbudową platformy edukacyjnej¹¹.

Przeciętne zatrudnienie¹² w 2014 r. w części 61 – UPRP wyniosło 506 osób (w 2013 r. – 505 osób).

Przeciętne wynagrodzenie w 2014 r. wynosiło 5 868,8 zł i w porównaniu z 2013 r. było wyższe o 133,8 zł, tj. o 2,3%.

Dane dotyczące zatrudnienia i wynagrodzeń w części 61 budżetu państwa przedstawiono w załączniku nr 3 do *Informacji*.

Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe wykonano w całości (1 130,0 tys. zł), finansując m.in. zakupy sprzętu i oprogramowania informatycznego (1 027,0 tys. zł) oraz samochodu osobowego¹³ (98,4 tys. zł).

⁸ Według danych wykazanych w sprawozdaniach Rb-28 za lata 2013 i 2014.

⁹ Dz. U. z 2013 r., poz. 1645.

¹⁰ Realizowanego na mocy Porozumienia zawartego w dniu 14 kwietnia 2011 r. pomiędzy Ministrem Gospodarki a Urzędem Patentowym Rzeczypospolitej Polskiej. Dalej: projekt systemowy POIG. Projekt jest wdrażany przez UPRP od dnia 1 października 2010 r. i będzie realizowany do dnia 31 grudnia 2015 r. Całkowity koszt projektu wynosi 14 112,5 tys. zł, w tym wydatki kwalifikowane 14 094,0 tys. zł.

¹¹ Platforma edukacyjna jest internetowym portalem UPRP zawierającym linki do szkoleń e-learningowych oraz bazę artykułów prasowych i opracowań dotyczących ochrony własności intelektualnej.

¹² W przeliczeniu na pełne etaty.

¹³ Przetarg nieograniczony zorganizowany przez Centrum Usług Wspólnych.

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej

Wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej (przywołanego powyżej projektu systemowego POIG oraz projektu IPorta¹⁴) wyniosły 976,0 tys. zł, tj. 98,1% planu po zmianach (o 343,7 tys. zł, tj. o 54,3% więcej niż w 2013 r.). Na realizację projektu systemowego POIG Urząd przeznaczył 808,7 tys. zł, finansując przede wszystkim wydatki majątkowe 464,0 tys. zł (rozbudowa i modernizacja centrali telefonicznej oraz wdrożenie bazy CRM¹⁵) oraz bieżące 339,0 tys. zł. Realizacja projektu IPorta kosztowała 167,3 tys. zł.

Szczegółowymi badaniami kontrolnymi NIK objęta została próba wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich, wylosowana ze zbioru dowodów księgowych (będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom), stanowiących podstawę płatności w 2014 r. oraz odpowiadających tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy przedstawionych do kontroli, w formie elektronicznej, wszystkich pozycji operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 r. (wg daty księgowania) na koncie 130 – subkonto wydatków i na koncie 227 – *Rozliczenie wydatków z budżetu środków europejskich* eliminując zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

Z określonego w powyższy sposób zbioru dokonano losowania statystyczną metodą monetarną¹⁶ próby 36 dowodów i odpowiadających im zapisów księgowych na kwotę 5 137,0 tys. zł, w tym 2 181,0 tys. zł z wydatków budżetu państwa (4,2% całości wydatków w cz. 61 – UPRP) oraz 2 956,0 tys. zł z wydatków budżetu środków europejskich (64,5% ich całości).

Zbadane wydatki dokonane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami, w sposób celowy i były one zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2014 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Przeznaczono je m.in. na zapewnienie funkcjonowania Urzędu, tj. na ochronę obiektu, zakup usług pocztowych, opłaty za dostawę wody oraz energii elektrycznej. W ramach zbadanych wydatków majątkowych Urząd dokonał m.in. zakupu systemu WiFi wraz ze sfinansowaniem jego wdrożenia i uruchomienia w istniejącej infrastrukturze sieciowej Urzędu, a także zakupu czterech zapór sieciowych i 11 sztuk komputerów przenośnych. W zbadanej próbie znalazły się także wydatki związane ze współfinansowaniem przywołanego projektu systemowego realizowanego w ramach POIG.

Kontrolą objęto pięć postępowań o zamówienie publiczne na łączną kwotę 968,4 tys. zł w tym:

- jedno w trybie przetargu nieograniczonego na kwotę 370,9 tys. zł na wykonanie w siedzibie Urzędu przebudowy i adaptacji pomieszczeń biurowych wraz z aranżacją wewnątrz na pomieszczenie Info-Center oraz Call-Center – współfinansowane z budżetu środków europejskich (w 85%),
- dwa w trybie zapytania o cenę – na dostawę artykułów higienicznych (112,7 tys. zł.) i chemii gospodarczej (97,8 tys. zł),
- dwa w trybie z wolnej ręki, współfinansowane z budżetu środków europejskich – na kompleksową organizację szkoleń z zakresu ochrony własności przemysłowej (221,4 tys. zł) oraz na udostępnienie specjalistycznej bazy danych IEEE/IEL ELECTRONIC LIBRARY w 2015 r. (165,6 tys. zł).

Zamówienia zostały przeprowadzone zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. *Prawo zamówień publicznych*¹⁷. Rzetelnie prowadzono dokumentację postępowań, a rozliczenia finansowe prawidłowo ujęto w księgach rachunkowych. Nie wystąpiły przypadki nieterminowych płatności za dostarczone towary i usługi.

¹⁴ IPorta – *EU Accessible Intellectual Property* (korzystanie z własności intelektualnej w Unii Europejskiej). Projekt realizowany we współpracy z urzędami ochrony własności intelektualnej w innych krajach, ukierunkowany na poprawę wykorzystania własności intelektualnej w strategiach biznesowych małych i średnich przedsiębiorców.

¹⁵ Zarządzanie relacjami z klientami (ang. *customer relationship management – CRM*) – to zestaw procedur i narzędzi istotnych w zarządzaniu kontaktami z klientami.

¹⁶ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (ang. *Monetary Unit Sampling - MUS*).

¹⁷ Dz. U z 2013 r., poz. 907 ze zm.

Zobowiązania w części 61 – UPRP budżetu państwa na koniec 2014 r. wyniosły 2 973,2 tys. zł i były wyższe o 1,2% od stanu na koniec 2013 r. Główną pozycję (2 333,4 tys. zł) stanowiły zobowiązania z tytułu dodatkowego wynagrodzenia rocznego, które w porównaniu z rokiem 2013 wzrosły o 1,4%. Nie było zobowiązań wymagalnych.

Dane dotyczące wydatków budżetu państwa w części 61 przedstawiono w załączniku nr 2 do *Informacji*.

Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej ustalono wydatki budżetu środków europejskich w cz. 61 – UPRP w wysokości 2 664,0 tys. zł, wyłącznie w dziale 750 *Administracja publiczna*. W ciągu roku, na mocy dwóch decyzji Ministra Finansów¹⁸, limit wydatków został zwiększony z rezerw celowych o łączną kwotę 1 996,8 tys. zł, tj. o 74,9%, do ostatecznej wysokości 4 660,8 tys. zł. Ponadto, na mocy decyzji Prezesa UPRP dokonanych zostało osiem przeniesień na łączną kwotę 213,4 tys. zł. W ocenie NIK, przeniesienia te były celowe.

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 4 579,9 tys. zł, co stanowiło 98,3% planu po zmianach. W całości przeznaczono je na finansowanie projektu systemowego POIG, którego Urząd był beneficjentem. W ramach projektu Urząd zorganizował m.in.:

- szkolenia z zakresu ochrony własności przemysłowej i warsztaty z zakresu korzystania z informacji patentowej;
- dwie konferencje międzynarodowe oraz międzynarodowe sympozjum;
- konkurs na plakat o tematyce związanej z ochroną własności intelektualnej, konkurs na krótki film oraz informację medialną o tematyce związanej z ochroną własności;
- trzynastce spotkań konsultacyjno-informacyjnych dotyczących praktycznych aspektów prawnej i sądowej ochrony praw z rejestracji wzorów wspólnotowych i przemysłowych przed naruszeniami;
- Dni Otwarte UPRP (trzykrotnie).

Szczegółowymi badaniami objęto wydatki w kwocie 2 956,0 tys. zł (64,5% ogółu wydatków budżetu środków europejskich) sfinansowane z §§ 6057 *Wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych*, 6067 *Wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych* oraz 4427 *Podróże służbowe zagraniczne* i 4307 *Zakup usług pozostałych*.

W ocenie NIK, wydatki te zostały zrealizowane w okresie kwalifikowalności oraz rzetelnie udokumentowane. Nie było opóźnień w dokonywaniu płatności. Zlecenia płatności były terminowo przekazywane do Banku Gospodarstwa Krajowego i opiewały na właściwe kwoty. Wyniki analizy poziomu 14 wskaźników produktu i 13 wskaźników rezultatu osiągniętych według stanu na dzień 31 grudnia 2014 r., stwarzają przesłankę do wnioskowania, iż ich poziomy docelowe zostaną terminowo i w pełni osiągnięte¹⁹.

Dane dotyczące wydatków budżetu środków europejskich w części 61 – UPRP przedstawiono w załączniku nr 4 do *Informacji*.

Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Najważniejsze cele działania UPRP w 2014 r. zdefiniowane zostały w dwóch dokumentach o charakterze strategicznym, tj. *Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki* (działanie 2.4.5. *Efektywne wykorzystanie praw własności intelektualnej, informacji patentowej oraz naukowej*) oraz *Strategii Rozwoju Kraju na lata 2007–2015*²⁰ (priorytet 1 – *Wzrost konkurencyjności i innowacyjności gospodarki*).

Urząd, w ramach określonej w budżecie zadaniowym funkcji 6. *Polityka gospodarcza kraju*, realizował przede wszystkim zadanie 6.6. „Wykonywanie czynności z zakresu ochrony oraz praw własności intelektualnej”. W jego ramach ustalone zostały dwa podzadania, tj. 6.6.1. „Prawa wyłączne” – na którego realizację wydatkowano

¹⁸ Decyzje w sprawie zmian w budżecie środków europejskich nr: IP6/4135/4BE/40/PMX/14/106967 z dnia 25 listopada 2014 r. na kwotę 1 679,0 tys. zł oraz IP6/4135/4BE/44/PMX/14/111686 z dnia 9 grudnia 2014 r. na kwotę 317,8 tys. zł.

¹⁹ Zakończenie realizacji projektu systemowego POIG nastąpi w dniu 31 grudnia 2015 r.

²⁰ Strategia Rozwoju Kraju 2007–2015 przyjęta przez Radę Ministrów w dniu 29 listopada 2006 r.

w ramach budżetu państwa 39 068,5 tys. zł oraz 6.6.2. „Upowszechnianie i promowanie ochrony własności przemysłowej oraz współpraca międzynarodowa” – 17 099,1 tys. zł, w tym z budżetu państwa 12 519,0 tys. zł, oraz z budżetu środków europejskich 4 579,9 tys. zł.

Celem zadania 6.6. było „zapewnienie ochrony własności przemysłowej podmiotom zgłaszającym wniosek o jej przyznanie”. Jako miernik realizacji przyjęto „liczbę chronionych przedmiotów własności przemysłowej”. W załączniku do ustawy budżetowej ustalono go na poziomie 198 905, a zrealizowano w wysokości 205 068 (103,0%). W 2013 r. wskaźnik wykonania wyniósł 100,9% (chroniono 195 138 przedmiotów własności przemysłowej).

Dla podzadania 6.6.1 „Prawa wyłączne” miernikiem był średni czas załatwienia sprawy (liczony w miesiącach)²¹ – w planie wydatków w układzie zadaniowym na 2014 r. ustalono jego zamierzony poziom na 19,28, a faktycznie osiągnięto 15,23. Oznaczało to znaczący postęp w stosunku do wykonania z roku 2013 – wskaźnik na poziomie 16,7. Skrócenie czasu niezbędnego do załatwienia indywidualnej sprawy z zakresu ochrony praw własności indywidualnej, było efektem zredukowania czasu oczekiwania patentów od momentu dokonania zgłoszenia do wydania decyzji o udzieleniu prawa wyłącznego (miernik działania 6.6.1.1) z 23,02 w 2013 r. do 20,8 w 2014 r., a także ograniczenia średniego czasu oczekiwania na rozprawę (w miesiącach) z 5,8 do 5,3. Znaczącego postępu Urząd nie osiągnął natomiast w zakresie skrócenia czasu oczekiwania na rozpoznanie wniosku o zmianę wpisu w rejestrze (w miesiącach). Zarówno w 2013 r. jak i 2014, kształtował się on wprawdzie na poziomie poniżej planowanego (3 miesiące), lecz w 2014 r. wzrósł nieznacznie z 2,31 do 2,88.

Miernik podzadania 6.6.2 *Liczba użytkowników korzystających z systemu ochrony własności przemysłowej*, w 2014 r. (2 251 361), przekroczył wielkość ustaloną w planie (1 776 150) i był tylko nieznacznie mniejszy niż w 2013 r. – 2 325 450. Charakter tego podzadania, powoduje jednak, że osiągnięcie założonych wskaźników tylko w ograniczonym stopniu zależy od bezpośrednich działań UPRP. We wszystkich trzech działaniach w ramach podzadania, tj. 6.6.2.1 *Udostępnianie informacji patentowej*, 6.6.2.2 *Kontakty z organami administracji rządowej, organizacjami społecznymi lub zawodowymi, przygotowanie i opiniowanie projektów aktów prawnych, współpraca z zagranicą, działalność edukacyjno-informacyjna oraz promowanie zagadnień ochrony własności przemysłowej i wspierania innowacyjności* oraz 6.6.2.3 *Realizacja projektu systemowego w ramach POIG* – założone wartości miernika zostały przekroczone – odpowiednio 2 197 658 użytkowników informacji patentowej wobec planowanych 1 741 202 w 6.6.2.1., 49 052 uczestników spotkań krajowych i międzynarodowych (plan 30 948) w 6.6.2.2 oraz 4 651 uczestników konferencji seminariów szkoleń (plan 4000) w działaniu 6.6.2.3 W stosunku do 2013 r. mniej było tylko użytkowników informacji patentowej (działanie 6.6.2.1.).

3. Sprawozdania

Dochody uzyskane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa, wykazane w sprawozdaniu rocznym o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), wyniosły 66 823 087,46 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27). Wydatki wykazane w sprawozdaniu Rb-23 w wysokości 51 588 604,39 zł były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28 z wykonania planu wydatków budżetu państwa.

Przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27 kwota wykonanych dochodów była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 *Rachunek dochodów budżetowych*. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

²¹ Na podstawie wartości czynników składowych, według ustalonej uprzednio metodologii. Założenia 1 miesiąc = 30 dni. Obliczane są dni pomiędzy datą zgłoszenia i datą wydania decyzji). W kolejnym etapie obliczona liczba dni dzielona jest przez 30, dla ustalenia liczby miesięcy. Następnie za pomocą średniej arytmetycznej wyliczany jest średni czas załatwienia sprawy w miesiącach. Np. średni czas załatwienia sprawy dla kategorii wzory przemysłowe w I kwartale 2014 wynosił 2,52 co oznacza dwa miesiące (miesiąc 30 dni), 15 dni (dzień roboczy – 8 h) i zaokrąglając 5h.

Kwota wydatków ogółem za 2014 r. wykazana w rocznym sprawozdaniu Rb-28 była zgodna z zapisami na koncie 130 po stronie Ma i kwotą środków otrzymanych z Ministerstwa Finansów w 2014 r. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej (dział, rozdział, paragraf).

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z ewidencją księgową i odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania projektów z udziałem środków Unii Europejskiej.

Dane za IV kwartał 2014 r. wykazane w kwartalnym sprawozdaniu o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych Rb-N były zgodne z ewidencją księgową.

Kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie Ma konta 990 *Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym*. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym²².

²² Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne z kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 r. w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej, wystosowane zostało w dniu 10 kwietnia 2015 r.

Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej nie złożył zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego.

Załącznik 1. Dochody budżetowe w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Lp.	Wyszczególnienie	2013	2014		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Ogółem, w tym:	65 032,8	62 000,0	66 823,1	102,8	107,8
1.	Dział 750 Administracja publiczna	65 032,8	62 000,0	66 823,1	102,8	107,8
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	65 032,8	62 000,0	66 823,1	102,8	107,8
1.1.1.	§ 0690 wpływy z różnych opłat	64 446,3	61 670,0	65 503,1	101,6	106,2
1.1.2.	§ 0750 dochody z najmu i dzierżawy składników majątkowych Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego lub innych jednostek zaliczanych do sektora finansów publicznych oraz innych umów o podobnym charakterze	25,5	24,0	24,8	97,3	103,3
1.1.3.	§ 0830 wpływy z usług	421,3	250,0	347,4	82,5	139,0
1.1.4.	§ 0840 wpływy ze sprzedaży wyrobów	63,1	55,0	47,0	74,5	85,5
1.1.5.	§ 0970 wpływy z różnych dochodów	76,0	1,0	899,1	1 183,0	89 910,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych.

¹⁾ Ustawa budżetowa na 2014 r. z dnia z 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetu państwa w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Lp.	Wyszczególnienie	2013	2014			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	51 275,2	50 114,0	51 614,5	51 588,6	100,6	102,9	99,9
1.	Dział 750 Administracja publiczna	51 274,2	50 113,0	51 613,5	51 587,6	100,6	102,9	99,9
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	51 274,2	50 113,0	51 613,5	51 587,6	100,6	102,9	99,9
1.1.1.	§ 4010 wynagrodzenia osobowe pracowników	16 785,6	17 148,0	17 046,3	17 044,8	101,5	99,4	100,0
1.1.2.	§ 4020 wynagrodzenie osobowe członków korpusu służby cywilnej	15 536,0	15 451,0	15 999,7	15 999,7	103,0	103,6	100,0
1.1.3.	§ 4110 składki na ubezpieczenia społeczne	5 678,7	5 001,0	5 765,2	5 765,2	101,5	115,3	100,0
1.1.4.	§ 4210 zakup materiałów i wyposażenia	2 236,1	1 527,0	2 095,8	2 094,8	93,7	137,2	100,0
1.1.5.	§ 4300 zakup usług pozostałych	2 249,1	2 332,0	2 251,2	2 249,3	100,0	96,5	99,9
1.1.6.	§ 4420 podróże służbowe zagraniczne	359,7	500,0	338,4	338,3	94,1	67,7	100,0
1.1.7.	§ 6060 wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	1 864,6	1 130,0	1 130,0	1 130,0	60,6	100,0	100,0
1.1.8.	§ 6069 wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych	103,4	105,0	401,3	401,3	388,1	382,2	100,0
2.	Dział 752 Obrona narodowa	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0	100,0	100,0
2.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0	100,0	100,0
2.1.1.	§ 4170 wynagrodzenia bezosobowe	1,0	1,0	1,0	1,0	100,0	100,0	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 z wykonania planu wydatków.

¹⁾ Ustawa budżetowa z 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie 2013			Wykonanie 2014			8:5
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełnozatrudnionego	
		osób ¹⁾	tys. zł	zł	osób ¹⁾	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem wg statusu zatrudnienia ²⁾ w tym:	505,0	34 753,8	5 735,0	506,0	35 635,1	5 868,8	102,3
	01 – osoby nie objęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń	58	2 162,4	3 106,9	58	2 242,3	3 221,7	103,7
	02 – osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	3	382,7	10 630,6	3	432,9	12 025,0	113,1
	03 – członkowie korpusu służby cywilnej	254	16 839,1	5 524,6	260	17 394,7	5 575,2	100,9
	06 – eksperci, asesorzy i aplikanci eksperccy	190	15 369,6	6 741,1	185	15 565,2	7 011,1	104,0
1.	Dział 750 Administracja publiczna	505	34 753,8	5 735,0	506,0	35 635,1	5 868,8	102,3
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej według statusu zatrudnienia	505	34 753,8	5 735,0	506,0	35 635,1	5 868,8	102,3
	01	58	2 162,4	3 106,9	58	2 242,3	3 221,7	103,7
	02	3	382,7	10 630,6	3	432,9	12 025,0	113,1
	03	254	16 839,1	5 524,6	260	17 394,7	5 575,2	100,9
	06	190	15 369,6	6 741,1	185	15 565,2	7 011,1	104,0

¹⁾ W przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

²⁾ Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Lp.	Wyszczególnienie	2013	2014		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa ¹⁾	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Ogółem, w tym:	3 259,6	2 664,0	4 660,8	4 579,9	140,5	171,9	98,3
1.	Dział 750 Administracja publiczna	3 259,6	2 664,0	4 660,8	4 579,9	140,5	171,9	98,3
1.1.	Program Operacyjny Innowacyjna Gospodarka	3 259,6	2 664,0	4 660,8	4 579,9	140,5	171,9	98,3

Dane na podstawie rocznego sprawozdania Rb-28 UE z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej.

¹⁾ Ustawa budżetowa z 24 stycznia 2014 r.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej

Oceny wykonania budżetu w części 61 – Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej dokonano stosując kryteria²⁷ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w *Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2014 roku*²⁸.

Dochody²⁹: 66 823,1 tys. zł

Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich: 56 168,5 tys. zł

Kwota G: 56 168,5 tys. zł

Waga wydatków w kwocie G: $Ww = W : G (1,0)$

Nieprawidłowości w wydatkach: nie było

Ocena cząstkowa wydatków: (5) pozytywna

Wynik końcowy Wk: $5 \times 1,0 = 5,0$

Ocena pozytywna

²⁷ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

²⁸ Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

²⁹ W częściach budżetu państwa, w których zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa nie są badane dochody nie dokonuje się oceny cząstkowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględnia się kwoty dochodów.

Załącznik 6. Wykaz organów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Minister Gospodarki
6. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
7. Rzecznik Praw Obywatelskich
8. Komisja Finansów Publicznych
9. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej
10. Komisja Odpowiedzialności Konstytucyjnej
11. Komisja Gospodarki
12. Minister Finansów
13. Prezes Urzędu Patentowego Rzeczypospolitej Polskiej